

Téma duhových rodin je v české literatuře pořád poměrně nové a nevytěžené

V aktuální nabídce brněnského Hostu by určitě byla škoda přehlédnout román *Dny našeho života*. Jeho hlavním hrdinou je školák Miky, který nesmí nikomu ukázat svou rodinu. Řízením osudu ho totiž vychovávají dva tátové, a to na maloměstě současného Ruska. O pozoruhodném příběhu i jeho širším společenském kontextu vypráví autor českého překladu **Patrik Felčer**.

Na českou literární scénu vstupuje poprvé nejen hlavní hrdina příběhu Miky, ale také jeho autor Mikita Franko. Jak byste ho představil?

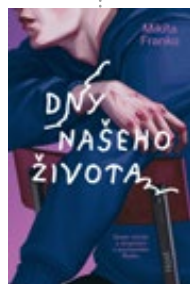
Mikita Franko je pseudonym mladého rusky píšícího autora z Kazachstánu. A není náhoda, že se shoduje se jménem hlavní postavy románu – Mikita (Miky). Franko podle vlastních slov začal román psát za terapeutickým účelem v době, kdy trpěl depresí. Příběh Mikyho tedy můžeme považovat za svého druhu autofikci. *Dny našeho života* jsou Frankovým debutem, od té doby však autorovi v Rusku vyšly další čtyři knihy, včetně pokračování *Dnů našeho života*, a Franko v současnosti dál píše a publikuje samizdatem.

Jaké tedy jsou dny Mikyho života? Co všechno v knize prožívá?

Miky je obyčejný kluk s nepříliš obyčejným dětstvím, vyrůstající v provinčním ruském městě. Matka mu v útlém věku zemřela a jeho biologický otec se k němu nehlásí. Jeho výchovy se nakonec ujímá matčin mladší bratr Slava, který žije se svým partnerem Lvem. Miky tedy vyrůstá ve stejnopohlavní rodině, kterou musí přede všemi tajit, protože stejnopohlavní rodiny nejsou podle současných ruských zákonů uznávány a čelí riziku různých právních postihů.

Jak se autor k duhovým rodinám vlastně staví?

Především je z mého pohledu nijak neromantizuje ani neidealizuje. Slava a Lev jsou určitě milující a starostliví otcové, ale jako kteříkoliv jiní rodiče jsou omylní, dělají výchovné chyby, hádají se a stejně jako sám Miky očividně také trpí něčím, co by se dalo označit za menšinový stres. To je nicméně jen

jedno z mnoha témat knihy. Hlavní pozornost autor věnuje běžným problémům dospívání, jako jsou vztahy s učiteli, spolužáky i oběma táty, první láska a hledání vlastní identity. Právě nejednoznačné a mnohvrstvené postavy dělají celý příběh živým a uvěřitelným.

Knihu *Dny našeho života* lze v našich knihkupectvích asi nejčastěji najít v regálech young adult literatury. Je v nich podle vás správně? Jsem přesvědčen, že kniha dokáže oslovit nejen mladé dospívající čtenářstvo, ale i dospělé. Autor prokazuje velkou míru pochopení pro obě strany – tedy dítě i rodiče – a Mikyho úvahy jsou často velice vy-

spělé. Věřím, že na své si přijdou čtenáři jakéhokoli věku, o čemž svědčí i ohlasy na knihu v zahraničí.

V Rusku dnes čtenářům cestu k *Dnům našeho života* velmi ztěžuje úplná cenzura LGBT+ témat, kterou tam nastolil Putinův režim. Co kniha může dát českému čtenáři?

Myslím, že téma duhových rodin je v české literatuře pořád poměrně nové a nevytěžené. V českém prostředí stejnopohlavní rodiny zdaleka nejsou takové tabu jako v Rusku, ale domnívám se, že s pocity, které prožívá Miky, se může ztotožnit mnoho dospívajících i u nás. Dospělí se zase díky autorovu pozorovacímu talentu snadno vžijí do nelehké situace Mikyho rodičů, kteří čelí mnoha výchovným výzvám nejen kvůli složité povaze pubertáka Mikyho a vlastním rodinným traumatům, jež jsou v knize rovněž lehce načrtnuta, ale především kvůli diskriminující a pokrytecké společnosti, ve které žijí. Zároveň bych rád zdůraznil, že v mnoha ohledech neveselé vyprávění je okořeněné nezanedbatelným množstvím humoru a úsměvných i dojemných situací, se kterými se v nějaké formě setkává v životě každý z nás.

Jaké ohlasy stihla kniha nasbírat v samotném Rusku?

Knihy se v době svého vydání v Rusku, tedy v roce 2020, stala literární senzací, bouřlivě diskutovanou na sociálních sítích i v nezávislých ruských médiích. Veskrze pozitivně byla přijata také literární kritikou. Román se umístil v úzkém výběru ruské literární ceny NOS Nadace Michaila Prochorova a autor byl rovněž nominován na cenu časopisu GQ Člověk roku v kategorii Autor roku.

JAROSLAV PANENKA